

.....

De **voorzitter**. Op tafel zijn de volgende stukken verspreid:

- Een overzicht van de nagekomen / ingekomen stukken.
- Agendapunt 8: Advies aan de gemeenteraad over de conclusie van het onderzoeksrapport van de Rekenkamer "Maak mooie woorden waar": Het betreft een gewijzigd voorstel.
- Agendapunt 14: Hoogwaardig Openbaar Vervoer: een brief van het College met aanvullende informatie; dit naar aanleiding van de bespreking in de kamer van 12 december 2007.
- Agendapunt 15: Notitie seksuele diversiteit 'Hand in hand' 2008-2011: een aanvullende brief van het College.
- Agendapunt 16: Voordracht benoeming leden Rekenkamer: Het betreft een gewijzigd voorstel. Er is een beslispunt over eervol ontslag van de zittende leden toegevoegd.

.....

14. Hoogwaardig Openbaar Vervoer

De **voorzitter**. Ik heb aangemeld gekregen een amendement van de fractie van Nijmegen Nu. Het woord is aan de heer Van Hees.

Dhr **Van Hees**: Ja, meneer de voorzitter, ik ga het toch weer proberen. Twee jaar geleden heb ik dat ook gedaan. De aanhouder wint. Ik wil niet zeggen dat dat vandaag lukt. Nijmegen Nu wil juist een zeer overwogen, ook hier, keuze maken, want wij zitten decennia lang aan deze keuze vast. In februari 2006 hebben wij daar ook een voorstel voor ingediend. Ik zal het kort houden, de interesse is niet zo heel erg meer, maar het is toch een belangrijk onderwerp. Wij dienen een motie in om beslispunt 1 te laten vervallen en daar beslispunt 1 en 2 voor neer te zetten. Ik lees het gewoon even op, dat is het makkelijkst. "Naast de reeds onderzochte routes eerst de mogelijkheid van een alternatieve route te onderzoeken die in grote lijnen als volgt loopt: Jorisstraat, Kelfkensbos, ertogstraat (of Jorisstraat, Gerard Noodstraat) Van Broeckhuizenstraat, Van Welderenstraat, In den Betouwstraat, Smetiusstraat, Centraal Station en vervolgens naar Heijendaal. Op de terugweg de route vanaf het Centraal Station via de Bloemerstraat, Doddendaal, Parkweg, Veemarkt, Waalkade, Voerweg, Kelfkensbos en verder (alternatief is hier de Stieltjesstraat)."

Wat is het grote voordeel hiervan, meneer de voorzitter? Dat je toch een stuk ring in de stad hebt, dat je de Burchtstraat voor de markt beschikbaar houdt. Ik weet, er zijn hier partijen in de raad die al 15 jaar lang die markt eruit willen hebben en de bus er in. Er zijn ook partijen die het precies anders vinden.

Je hebt met deze optie een hele mooie opstapplaats op de kop van Burchtstraat, Hertogplein, Ziekerstraat, Molenstraat en dat lijkt mij een hele goede oplossing. En het is nog niet onderzocht. De wethouder roept wel van het is wel onderzocht, maar deze is niet onderzocht. Ook twee jaar geleden niet, want toen is de Oranjesingel in de picture geweest en niet zozeer deze route. Komt nog bij dat dit een route is waar je maar één spoor hebt en geen twee sporen. Dus al het bochtenwerk en alles wat niet zou kunnen, zou volgens mij eerst eens onderzocht moeten worden en dan wil ik eerst wel eens zien of het niet kan en vandaar dat wij dit amendement indienen om dit eerst te onderzoeken en dan pas de keuze te maken tussen deze variant en de variant met de Burchtstraat.

De **voorzitter**. Wie wenst overigens het woord? De heer Van Nijnatten.

Dhr **Van Nijnatten**: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn blij dat het voorstel Hoogwaardig openbaar vervoer voorligt om met de harde lijn aan de gang te gaan, om het maar zo te zeggen. Eindelijk harde lijnen voor openbaar vervoer. In de Kamerronde hebben wij uitgebreid gediscussieerd. Ik ben blij met de informatie van de wethouder als het gaat over de discussie van marktlocaties. Daar was de nodige discussie over, welke keuzes worden daarvoor gemaakt en zijn daar nu wel de juiste keuze en juiste informatie bij gebruikt. Met de verstrekte informatie wordt het beeld in ieder geval helder dat de minst slechte optie daar uit komt. Dat wil niet zeggen, maar wij noemen dat nu de minst slechte. Onze fractie is een groot voorstander van uitwerkingen en nader uitvoering van de tramlijn. Weliswaar is de vraag nog, wij gaan wachten op rapportages, vervolgonderzoeken om uiteindelijk een soort go of nogo beslissing te nemen. Ik zou graag vanavond helderheid krijgen van de wethouder op welk moment wij dat mogen gaan verwachten. Anders kan het nog erg lang gaan duren. Daarnaast het heet

hoogwaardig openbaar vervoer een aantal jaren verder voordat wij eindelijk een tram zullen zien rijden. Ik wil er bij de wethouder op aandringen om ook hoogwaardig openbaar vervoer op korte termijn te doen, ofwel zorg dat de rest van het openbaar vervoer hard blijft rijden, onderzoeken uit Oosterhout bereiken mij dat daar bussen nu niet bepaald op tijd rijden en niet willen gaan en tegen de tijd dat daar een tram ligt, ligt er een mooie busbaan, maar die bus komt nog steeds in de file. Ik zou ook graag aandacht voor de korte termijn willen vragen. Dit systeem is prachtig over een aantal jaren, maar een duidelijk appèl om dat ook op de korte termijn te doen. Graag een toezegging wanneer wij mogen gaan beslissen.

De **voorzitter**. Dank u wel. De heer Hulskorte.

Dhr **Hulskorte**: Heel kort, meneer de voorzitter. Wij hebben toch wel enige zorg over het openbaar vervoer vanuit de wijken naar het centrum. Wij zijn wel voor die tram. Maar dat is onze zorg. Wij hopen dat de buslijnen in de toekomst gecontinueerd blijven zoals ze nu zijn en dat men niet verplicht wordt steeds over te stappen op de nieuwe tramlijn. Vooral voor ouderen kan dit een probleem zijn. Verder staan wij achter de visie van het college betreffende de markt. Wij hopen wel dat de aanloopverliezen gecompenseerd zullen worden in de toekomst. Wij hadden hier een motie over in willen dienen, maar dat kan later altijd nog. Verder hopen wij dat het college alle krachten zal bundelen met betrekking tot het binnenhalen van subsidies, met name Provincie, Rijk en EU. Dank u wel.

De **voorzitter**. Dank u wel. Mevrouw Teunissen.

Mw **Teunissen**: Dank u wel, voorzitter. Voordat wij de wave kunnen gaan inzetten voor de tram, wat wij op zich heel erg graag zouden willen, willen wij inderdaad ook graag beschikken over extra informatie en ook net als de heer van Nijnatten weten wanneer we dat go no-go besluit kunnen nemen, want er wordt al jaren gesproken over HOV. Wij moeten nu gewoon doorpakken. Wij moeten dan ook weten wat het gaat kosten en wie het gaat betalen. Dat lijkt mij volkomen logisch. Ook wil ik heel graag nog een appèl doen op deze wethouder dat de huidige OV-plannen en de PvdA verwees ook al even naar de Waalsprong, dat die op zo kort mogelijke termijn ook worden doorgezet, want er ontstaan hele grote problemen als mensen op een gegeven moment een auto gaan aanschaffen omdat ze op dit moment niet met het OV kunnen zal het lastig worden hen eruit te krijgen. We moeten gewoon zorgen dat we nu de juiste beslissing nemen. Ook dat deze tram geen verschraving gaat opleveren voor het OV zoals ook de VSP al heeft aangegeven. Dus wat het CDA betreft, gewoon zorgen dat zo snel mogelijk alle gegevens boven water hebben, zodat we een gefundeerde keuze kunnen maken en zodat we eindelijk eens een keer aan de slag kunnen gaan. Dank u wel.

De **voorzitter**. Meneer Mühren.

Dhr **Mühren**: De VVD is bijzonder verheugd met het voorliggend voorstel en heeft de overtuiging dat dit voorstel bijdraagt aan de mobiliteitsproblemen in de stad. De VVD is dan ook voorstander dit traject in te gaan en verder uit te werken. Uiteraard volgt de definitieve go no-go nadat dit verder is uitgewerkt.

De VVD ziet verder de eerder genoemde uitbreidingen naar de regio als logisch vervolg. Grote zorg is voor de VVD nog de locatie voor de ambulante handel. De VVD hecht veel belang hieraan en erkent dit als trekker van de stad. De VVD kan akkoord gaan met de voorstellen rond nieuwe locatie hiervoor als second best. Er zijn echter nog verschillende aandachtspunten die hierbij verder moeten worden uitgewerkt. Voor nu vinden wij dat nog te prematuur, de VVD wil dit bij de definitieve besluitvorming van go no-go als voorwaarde meenemen. Verder zijn wij benieuwd naar de reactie van de wethouder rond het amendement.

De **voorzitter**. Mevrouw Van Zijll de Jong.

Mw **Van Zijll de Jong**: Voorzitter, een aantal jaren geleden heeft de meerderheid van deze raad, ik geloof dat het nog maar twee jaar geleden was, gezegd we gaan voor de zogenaamde systeemsprong, wij gaan een bus aanleggen in de Burchtstraat. Het is krap een jaar verder of het wordt een tram. Ik vraag me af hoe houdbaar de besluiten van de raad zijn. Misschien zeggen wij over drie jaar wel weer: nou, nee, die tram is toch te duur, we maken er maar weer een bus van. Ik denk dat we nu eindelijk eens een besluit moeten nemen en er ook voor moeten gaan. Wij hebben jaren geleden al gezegd een tram, een tram, een tram. Ook geen busbaan, maar een trambaan richting Heijendaal. Dus college, doe je best en zorg dat die er komt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Meneer Vergunst.

Dhr **Vergunst**: Dank u wel. Onze fractie is heel blij dat het hoogwaardig openbaar vervoer steeds concretere vormen aan begint te nemen en wij zijn ook blij om te horen dat de andere fracties ook zo enthousiast zijn over de suggestie van de vertramming. Er zal nog een hoop moeten gebeuren, er zal nog een hoop geld bij moeten. Ik hoop dat de andere fracties dan ook thuis geven.

Wat betreft de route, even een reactie op het amendement dat voor ons ligt. Volgens mij is er een weloverwogen voorstel gedaan om het HOV dwars door het hart van het centrum te laten rijden. Om dan nu te kiezen voor aftakkingen via de ringstraten, ik weet niet of dat een zinvolle weg is.

Dhr **Van Hees**: Bij interruptie, voorzitter. Daarom zou ik het graag willen onderzoeken. U zegt: ik weet het niet. Ik weet het ook niet.

Mw **Van Zijll de Jong**: Meneer de voorzitter, volgens mij is het al onderzocht.

De **voorzitter**: Meneer Van Hunnik.

Dhr **Van Hunnik**: Dank u wel, voorzitter. In deze rij van steunbetuigingen voor het voorstel kunnen wij ons aansluiten. Het lijkt ons een mooie impuls voor het openbaar vervoer in de stad Nijmegen. Het belangrijkste is natuurlijk wel, zoals meerdere sprekers hebben gezegd, het moet ook niet ten koste gaan van het busvervoer in de wijken buiten het centrum. Als laatste punt kan ik aansluiten bij het betoog van de heer Van Nijnatten, dat wij ook het huidige aanbod van OV, onder andere in de Waalsprong, goed op peil moeten houden.

De **voorzitter**: Dan is het woord aan wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Dank u wel. Ik hoop dat dit ook een historisch moment is, dat we vandaag hebben besloten dat de tram terugkeert in de stad. Of het een historisch moment is, weten we pas media 2008, want dan hebben we het plan helemaal klaar. Dan heb ik het over april 2008, daar focussen ze op in de stadsregio. Dit is wel een heel duidelijk signaal wat we nu afgeven, dat we vrijwel unaniem, ik weet niet wat Nijmegen Nu gaat stemmen, maar dat we vrijwel unaniem gaan voor de terugkeer van de tram. Dat is goed want bijvoorbeeld in Leiden is het finaal de mist in gegaan, want daar heeft de raad er uiteindelijk voor gekozen om de tram te dwarsbomen. Zo'n steun vanuit de raad is goed ten opzichte van de subsidiegevers, de hogere overheden. Ze letten er ook op of de politiek hiermee akkoord gaat. We moeten samen met de stadsregio dit voorstel afmaken. De geschiedenis maken we zelf door een goed plan te maken, haalbaar en betaalbaar. Belangrijk is dan ook de lobby richting het Rijk en de Tweede Kamer. Wat wij beogen is dat de tram een plek krijgt in de MIRT en vanuit de stadsregio doen wij al pogingen om de tram daarin te krijgen. Samen moet het lukken, mevrouw Van Zijll, als we er allemaal voor gaan, moet zeker de tram haalbaar kunnen zijn.

Even over het amendement van Nijmegen Nu over de alternatieve route. De route an sich zoals u die voorstelt, hebben wij niet onderzocht, maar wel delen van het traject. Een tram over de Waalkade hebben wij goed bekeken en die is uiteindelijk afgefallen vanwege de hoogteverschillen en de krappe boogstralen, want de tram gaat niet zo makkelijk de hoek om als de bus, dus je hebt er ruimte voor nodig en dat is op dat traject niet aanwezig. Bij hoogwater is die lijn niet te gebruiken. Een tram door de ringstraten is ook bekeken en is ook afgefallen. Dit in verband met de breedte van de straten en ook hier die boogstralen die te krap zijn. Het gaat hier ten koste van de veiligheid parkeerplaatsen en de doorstroming. HOV moet ook frequent, comfortabel, snel etcetera zijn, maar ook voorspelbaar. Dus als je de route heen over de Waalkade gaat, dan zou je terug over dezelfde route moeten. Het moet voorspelbaar zijn. De markt halen we niet voor niets uit de Burchtstraat, want anders kun je op 5 dagen door de Burchtstraat en 2 dagen over de Waalkade, dat wil je ook niet, want dat doet afbreuk aan het HOV. Bovendien, deze lijn die we voorstellen is ook veel directer en heeft een betere ontsluiting van het stadscentrum. Dat zul je ook merken in de exploitatie, want uw lijn, zoals u die voorstelt, zal minder passagiers trekken. Wij hebben heel veel tijd besteed aan het onderzoek. Ik zou daarom deze motie ook willen afraden, want dat zorg ervoor dat we weer meer tijd kwijt zijn aan het onderzoek terwijl wij nu het projectbureau daar niet mee moeten belasten, dit projectbureau moet dit plan uitwerken, die moet met een voorlopig ontwerp komen en de financiële doorrekening. Dan houden we eindelijk de vaart er in. Ik wil het amendement ten sterkste afraden.

De PvdA heeft gevraagd voor aandacht voor openbaar vervoer op korte termijn. Dat is echt nodig, ik ben het met u eens. Wij hebben nog wel wat in het vat, lijn 25 loopt nu naar het onderste deel van

Visveld, die willen wij doortrekken naar Bommel. Daar hebben we wat infrastructurele maatregelen voor nodig. Als dat niet lukt, dan is Novio van plan die lijn op te heffen, want die heeft daar te weinig draagvlak. Alleen als je de lijn doortrekt naar Bommel, dan heb je wel dat draagvlak. De Fruitlaan, ze zijn bezig daar een busbaan van te maken, dat is een hartstikke goede verbetering voor het openbaar vervoer. Bij de kruising Fruitlaan, Griftdijk komt een stoplicht, een VRI, om het autoverkeer te bufferen ten noorden van dat stoplicht, zodat de bus ten zuiden van dat stoplicht vrij doorgang heeft en dus ook geen vertraging oploopt met de files.
Verder ben ik blij met de steun.

De **voorzitter**: Dan kijk ik even of er echt behoefte is aan een tweede termijn, maar volgens mij is alles wel gezegd. Meneer Van Hees.

Dhr **Van Hees**: Even kort, dan moet de wethouder weer antwoorden. Hij zegt heen en terug moet dezelfde route hebben. Volgens mij zijn er wel meer bussen die heen een andere route hebben dan terug, een stuk in ieder geval. Om kort te gaan. Ik denk dat het niet helemaal goed onderzocht is, want ik denk dat u steeds uitgaat van een dubbele baan. Ik ga uit van een enkele baan. Dan heb je ook voor je bochten, als je die anders legt, meer ruimte. Geeft u mij dan de stukken maar eens dat het onderzocht is, een enkele baan. Ik geloof er geen bal van. Als het amendement het niet haalt, en dat zal wel niet, dan zal ik tegen het voorstel stemmen. Niet omdat ik tegen de tram ben, super graag, maar niet op deze wijze als het niet goed onderzocht is.

De **voorzitter**: Anderen nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan heeft de wethouder nog de mogelijkheid.

Wethouder **Van der Meer**: Ik kan die onderzoeken wel geven. Het gaat inderdaad over twee rails. Maar ook bij twee rails heb je ruimere bochten nodig om die tram er doorheen te krijgen. Dat geldt bijvoorbeeld voor dat stuk Hertogstraat. Daar heb je een behoorlijke bocht nodig om die tram daar in te krijgen. Ook al is het maar enkelspoor. Ik geef u de stukken, maar we hebben echt alle hoeken en gaten van de binnenstad gehad en doorgerekend. Dit is de beste route voor het HOV.

Dhr **Van Nijnatten**: Voorzitter, bij interruptie. Aan een verzopen tram op de Waalkade hebben wij volgens mij helemaal niets.

De **voorzitter**: Volgens mij is het voldoende gewisseld en kunnen wij overgaan het sluiten van de beraadslaging en het stemmen over het amendement van de heer Van Hees, "Hoogwaardig Openbaar Vervoer, de juiste route. U kunt daar nu over stemmen. Voor heeft gestemd 1 lid, 29 leden tegen.

Het amendement is verworpen.

Is er behoefte aan stemming over het raadsvoorstel?

Dhr **Van Hees**: Alleen een stemverklaring dat ik tegen ben om de reden die ik straks genoemd heb.

De **voorzitter**: Mag ik aannemen dat de rest van de raad zich kan vinden in het raadsvoorstel. Dan is het bij deze vastgesteld met de aantekening dat de fractie van Nijmegen Nu tegen heeft gestemd.